

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Giltig från: 2024-12-16

Innehållsansvar: Christina Björkenfeldt Havel, (chrbj2), Överläkare

Giltig till: 2026-12-31

Granskad av: Pasi Bauer, (pasba1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Cellprovskontroll – upphörande av kallelse till gynekologisk cellprovskontroll (GCK)

Revideringar i denna version

Revideringar markerade med gult.

Bakgrund, syfte och mål

Riktlinjer enligt de nationella vårdprogrammen [Livmoderhalscancerprevention](#) och [Livmoderhalscancer](#).

- Alla totalt hysterektomerade ska avföras från GCK oberoende av ålder och eventuell kontrollfilstillhörighet.
- Alla som strålbehandlats för cervix- eller vaginalcancer ska avföras från GCK.
- Nomenklatur:
Inom patologin i Sverige har man beslutat att övergå från PAD-klassifikation CIN 1–3 till begreppen LSIL/HSIL. LSIL innefattar nuvarande PAD-diagnoser koilocytos, ASC-US och CIN 1. HSIL innefattar nuvarande CIN 2 och CIN 3. Under en övergångsperiod kommer man att använda CIN- och SIL-klassifikationerna parallellt.

Arbetsbeskrivning

- Information om upphörande av kallelser görs preoperativt skriftligt via ”Information till dig som ska operera bort livmodern”. Den skickas tillsammans med kallelse till operation, av sekreterare.

- Information ges postoperativt muntligt och skriftligt av läkare via ”Utskrivningsinformation”. OBS! Att information även ska ges efter hysterektomi på grund av prolaps eller malign sjukdom. OBS! Att i de få fall vi gör subtotal hysterektomi ska kvinnan om hon är < 71 år informeras muntligt och skriftligt att hon fortsatt ska kontrolleras i GCK.
- Skriftlig information skickas till **Enheten för självprov och egen provhantering (SEP, tidigare Kallelsekansliet)** (Gyn17 Upphörande ROCK: Kansliet).
- OBS! Om PAD på cervix vid total hysterektomi en passent visar HSIL, CIN 2, CIN 3 eller AIS ska kvinnan avföras från kallelser i GCK. Hon informeras och kallas till gynnottagningen för kontroll enligt särskilt styrdokument. Hysterektomin ska anmälas som dysplasibehandling till Regionalt cancercentrum på blanketten [Anmälan dysplasibehandling](#).
- Alla som strålbehandlats för cervix- eller vaginalcancer ska avföras från GCK av JK, SU. Om detta faller ut, avförs kvinnan via diktat brev till **SEP**.
- Vid förfrågan från barnmorska på barnmorskemottagning angående avförande efter tidigare total hysterektomi, via särskild blankett, besvaras frågan på blanketten som vid avförande vidare sänds till **SEP**. Journalanteckning görs.

Referenser

Nationellt vårdprogram [Livmoderhalscancerprevention, kapitel 9](#).

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Innehållsansvar: Christina Björkenfeldt Havel, (chrbj2),
Överläkare

Granskad av: Pasi Bauer, (pasba1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9716-1940753776-90

Version: 8.0

Giltig från: 2024-12-16

Giltig till: 2026-12-31